

Jodi Picoult
maži svarbūs
dalykai

Alma littera

RUTA

Gražiausias mano matytas kūdikis gimė be veido. Žemyn nuo kakliuko jis buvo tobulas – po dešimt rankų ir kojų pirštukų, putlus pilvukas. Bet ten, kur turėjo būti ausytė, žiojėjo burna su vienu dantimi. Veido vietoje buvo tik susiraukšlėjusi oda ir jokių bruožų.

Jo motina, mano pacientė, pirmą kartą trisdešimtmetė gimdyvė, buvo tirta ultragarsu, bet kūdikis gulėjo taip, kad neišsivysčiusio veido nesimatė. Stuburas, širdis, vidaus organai atrodė normaliai, todėl niekas nesitikėjo šito. Gal dėl šios priežasties motina nusprendė gimdyti mūsų nedidelėje Vest Heiveno Malonės ligoninėje, o ne Jeilio Niu Heivene, turinčioje geresnę aparatūrą skubiems atvejams. Ji išvaikščiojo visą laiką, gimdė šešiolika valandų. Kai gydytojas pakėlė kūdikį, pakibo tylą, balta, slopi tylą.

– Ar viskas gerai? – išsigandusi paklausė motina. – Kodėl jis neverkia?

Priešais mane stovėjo akušerijos studentė. Ji suklykė.

– Eik lauk, – griežtai pasakiau ir išstūmiau ją iš gimdyklos. Tada paėmiau naujagimį iš gydytojo ir padėjusi jį ant šildytuvo nuvaliau gleives nuo galūnių. Gydytojas greit apžiūrėjo kūdikį, tylėdamas pažvelgė man į akis ir atsigręžė į tėvus, kurie jau suvokė, kad kažkas labai negerai. Tada švelniai paaiškino, kad jų kūdikis apsigimęs ir dėl to negali išgyventi.

Gimdykloje mirtis sutinkama daug dažniau, negu jūs manote. Kai kūdikiai gimsta su vandenlige ar negyvi, žinome, kad tėvai vis tiek turi užmegzti ryšį su tuo kūdikiu ir gedėti. Šis kūdikis kol kas gyvas, kad ir kiek tai trukėtų, jis buvo šių sutuoktinių sūnus.

Todėl ji nuploviau ir suvysčiau kaip ir kiekvieną naujagimį, kol gydytojas kalbėjosi su tėvais, strigdamas tarsi automobilis ant apledėjusio kelio. *Kodėl? Kaip? O ką jei?.. Kiek laiko, kol?..* Klausimai, kurių niekas nenori nei išstarti, nei atsakyti.

Kai padėjau kūdikį ant sulenktos motinos rankos, ji vis dar verkė. Jis mojavo mažutėmis rankytėmis. Moteris nusišypsojo vaikučiui, akyse atsispindėjo širdis.

– Ijanas, – sukuždėjo ji. – Ijanas Maiklas Barnesas.

Jos išraiška buvo tokia, kokią esu mačiusi tik paveiksluose, – meilė ir sielvartas tokie stiprūs, susilieję ir sukūrę naują, gyvą jausmą.

Aš atsigrėžiau į tėvą.

– Ar norėtumėt palaikyti sūnų?

Jis pažvelgė į mane visas pažaliavęs.

– Negaliu, – sumurmėjo ir šovė iš kambario.

Aš nusekiau iš paskos, bet mane sustabdė praktikantė, sutrikusi ir liūdna.

– Atsiprašau, – išlemeno ji. – Tai tik... Tai buvo pabaisa.

– Tai kūdikis, – pataisiau ir prasispraudžiau pro merginą.

Pagavau tėvą vestibulyje.

– Jūsų žmonai ir sūnui reikia jūsų.

– Tai ne mano sūnus, – burbtelėjo jis. – Tas... padaras...

– Jis neilgai bus šiame pasaulyje. Todėl atiduokite jam visą meilę, kurią kaupėte jo gyvenimui.

Palaukusi, kol vyriškis pažvelgė man į akis, aš apsigrėžiau. Ne-reikėjo pažvelgti atgal – ir taip žinojau, kad jis seka iš paskos.

Kai grįžome, žmona vis dar mylavo kūdikį, prispaudusi lūpas prie lygios kaktytės. Aš paėmiau ryšulėlį iš jos rankų ir padaviau vyrui. Jis įtraukė oro ir nuklojo atklodėlę nuo vietos, kur turėjo būti veidukas.

Žinote, daug galvojau apie savo elgesį. Ar teisingai pasielgiau, privertusi tėvą pabūti su savo mirštančiu kūdikiu, ar tai įeina į akušerės pareigas? Jei tuo metu mano viršininė būtų paklaususi, būčiau atsakiusi, kad mane mokė padėti gedintiems tėvams atsisveikinti su vaiku. Jei tas vyriškis nebūtų pripažinęs, kad įvyko siaubingas dalykas, ar dar blogiau – visą gyvenimą būtų apsimetinęs, kad nieko neįvyko, jo širdyje būtų atsiradusi skylė.

Iš pradžių mažutė, bet vis didėtų, kol galiausiai vieną dieną jis suvoktų esąs visiškai tuščias.

Tėvas pravirko, rauda sukrėtė jo kūną kaip uraganas nulenkia medį. Vyriškis susmuko šalia žmonos ant ligoninės lovos, ji uždėjo vieną ranką ant jo nugaros, o kitą – ant kūdikio galvytės.

Tėvai paeiliui laikė sūnų dešimt valandų. Motina netgi mėgino jį žindyti. Aš negalėjau liautis žiūrėjusi. Ne todėl, kad tai bjauru ar neteisinga, bet todėl, kad nebuvo mačiusi gražesnio dalyko. Atrodė, kad žvelgiu į saulę, – nusigrėžusi daugiau nieko neregiju. Netgi atsivedžiau tą kvailą praktikantę, atseit pamatuoti pacientės kraujo spaudimo ir pulso, o iš tiesų, kad ji savo akimis pamatytų, kaip meilei nesvarbu tai, ką matai, o svarbu tie, kurie žiūri.

Kūdikis mirė ramiai. Mes padarėme gipsinius naujagimio rankytės ir pėdutės atspaudus ir atidavėme tėvams. Girdėjau, kad tie patys sutuoktiniai atvažiavo į mūsų ligoninę po dvejų metų, ir jiems gimė sveika dukrytė, bet aš pati nebuvo, kai tai įvyko. Tiesiog norėjau jums pasakyti, kad kiekvienas kūdikis gimsta gražus.

Tik pagimdžiusi Edisoną toje pačioje ligoninėje prieš septyniolika metų, aš nesijaudinau, ar mano kūdikis sveikas ir kaip viena jį auginsiu, kai mano vyras užsienyje, ar kaip gyvenimas pasikeis tapus motina.

Aš jaudinausi dėl savo plaukų.

Gimdydama mažiausiai galvoji, kaip atrodo. Bet jei jūs panaši į mane, vos kūdikiui gimus pagalvoji apie tai. Prakaituoti mano baltaodžių pacienčių plaukai prisiploja prie kaktos, o maniškiai susigarbanojo nuo pačių pašaknų ir pasistojo piestu. Kiekvieną vakarą susišukuodavau plaukus į kūgį, apvyniodavau šaliku ir kitą rytą jie būdavo išsitiesinę. Bet argi baltaodė seselė žinojo ar suprato, kad nuo papildomo šampūno buteliuko, atnešto ligoninės pagalbinių personalo, tik dar labiau įelektrins mano plaukus? Buvau įsitikinusi, kad atėjusios aplankyti Ediso no mano geranoriškos kolegės pašiurps pamačiusios netvarkingą plaukų kupetą.

Galiausiai apsvyniojau galvą rankšluosčiu ir pasakiau lankytojams, kad ką tik išsimaudžiau po dušu.

Chirurginių skyrių seselės pasakodavo apie vyrus, kurie vos išvežti po operacijų reikalavdavo, kad jų plikę dengiantys perukai būtų uždėti prieš įleidžiant į palatą žmonas. O kiek kartų gimdyvė visą naktį stūmusi kūdikį, rėkusi ir klykusi, vos pagimdžiusi išveja vyrą, kad padėčiau jai persivilkti gražius naktinukus ir chalata. Suprantu žmonių poreikį užsidėti tam tikrą kaukę prieš pasaulį. Todėl atvykusi į ligoninę, kai mano pamaina prasideda 6.40, aš netgi nėjau į personalo kambarį, kur naktį budėjusi seselė praneša apie padėtį. Bet skubėjau pas ligonę, su kuria buvau vakar, prieš pasibaigiant mano pamainai. Jos vardas Džesė, smulkutė būtybė, labiau primenanti pirmąją šalies poniją per rinkimų kampaniją, o ne gimdančią moterį. Jos plaukai buvo puikiai sutvarkyti, veidas su makiažu, netgi nėščiosios drabužiai gerai pasiūti ir stilingi. Tai maloni staigmena, nes keturiasdešimtą nėštumo savaitę dauguma būsimų motinų laimingos vilkėdamos palapinę. Peržiūrėjau jos kortelę – G1, o dabar P1*, ir nusišypsojau. Prieš perduodama Džesę kolegei pasakiau jai, kad kai susitiksime kitą kartą, ji jau turės kūdikį, o aš – naują gimdyvę. Kol miegojau, Džesė pagimdė sveiką trijų su puse kilogramo mergaitę.

Atidariusi duris matau, kad Džesė miega. Kūdikis guli suvystytas pintinėje prie lovos, Džesės vyras knarkia išsidrėbęs krėsle. Man įėjus Džesė sujuda. Aš iš karto pridedu pirštą prie lūpų. *Tylėk.*

Ištraukiu iš rankinuko veidrodėlį ir raudoną lūpdąžį.

Per gimdymą labai svarbu šnekėtis. Tai atitraukia dėmesį, mažina skausmą, suartina akušerę su gimdyve. Kur daugiau vienas profesionalus medikas praleistų dvylika valandų, konsultuodamas vieną žmogų. Todėl ryšys, kurį užmezgame su tomis moterimis, stiprus ir greitas. Per kelias valandas sužinau apie jas tokių dalykų, kurių nežino net artimiausios draugės: kaip ji susipažino su partneriu bare, kaip per daug išgėrė; kaip tėvas mirė nesuspėjęs pamatyti anūko; kaip ji rūpinasi, ar bus gera motina, nes būdama paauglė nekenė prižiūrėti vaikų. Vakare, per kankinančias sąrėmių valandas, kai Džesė buvo nusikamavusi ir verksminga, šiurkščiai kalbėjosi su vyru, pasiūliau jam nueiti į kavinę atsigerti

* JAV vartojami trumpiniai: G1 – *Gravity 1* (pirmas nėštumas), P1 – *Parity 1* (pirmas gimdymas) (čia ir toliau – *vert. past.*).

kavos. Vos tik jis išėjo iš palatos, pasidarė lengviau kvėpuoti, Džesė atsilošė į plastikines pagalves, kurias turime gimdykloje.

– O jei tas kūdikis viską pakeis? – raudojo ji. Moteris prisipažino niekur neinanti nepasidažiusi, kad vyras nėra matęs jos be blakstienų tušo. Ar jis pajėgs žiūrėti į ją kaip anksčiau, pamatęs, kaip jos kūnas išsiverčia?

– Paklauskite, – pasakiau, – palikit šiuos rūpesčius man.

Smagu galvoti, kad nuėmusi tą šiaudą nuo pacientės pečių, aš suteikiau jai jėgų gimdant.

Keista: kai pasakau žmonėms, kad jau per dvidešimt metų dirbu akušere, jiems daro didelį įspūdį, kad esu asistavusi cezario pjūviui, kad galiu padaryti lašelinę netgi miegodama, kad skiriu normalų sulėtėjusį vaisiaus širdies ritmą nuo tokio, kai reikalinga skubi operacija. Bet man, akušerei, svarbiausia pažinti gimdyvę, žinoti, ko jai tuo metu reikia: pamasažuoti nugarą, epidurinės nejautros, makiažo priemonių.

Džesė nužvelgia savo miegantį vyrą ir paima lūpdažį iš mano rankos.

– Ačiū, – kužda žvelgdama man į akis. Aš laikau veidrodėlį, o ji atkuria save.

Ketvirtadieniais mano pamaina trunka nuo septynių ryto iki septynių vakaro.

Vest Heiveno Malonės ligoninėje dieną gimdykloje dirba dvi seselės ar trys, jei turime daug gimdyvių. Eidama per skyrių tingiai įvertinu, kiek palatų užimta. Šiuo metu trys – puiki dienos pradžia. Įėjusi į ryto susirinkimų kambarį jau randu vyriausią seselę Mariją, tačiau Korinos, mano porininkės, nėra.

– Kas nutiko šiandien? – klausia Marija, vartydama šios dienos laikraštį.

– Nuleido padangą, – sakau. Ši spėlionė tapo kasdieniu ritualu *Kokią pavėlavimo priežastį šiandien pateiks Korina*. Šiandien graži spalio diena, taigi, ji negalės suversti kaltės orui.

– Tai buvo praėjusią savaitę. Atrodo, kad man prasideda gripas.

– Jei jau prašnekome apie tai. Kaip Ela? – Marijos aštuonmetė duktė pasigavo rotavirusą, kuriuo daug kas užsikrėtė.

– Jau vėl lanko mokyklą. Ačiū Dievui, – sako Marija. – Bet Deivis susirgo. Manau, liko dvidešimt keturios valandos, kol aš pati sugriūsiu.

Ji pakelia akis nuo laikraščio regiono žinių.

– Vėl pamačiau Edisono pavarde.

Mano sūnus kiekvieną semestrą pakliūva į geriausių gimnazistų garbės sąrašą. Bet, kaip nuolat kartoju jam, tai ne priežastis girtis.

– Mieste daug gabių vaikų, – sumurmu.

– Tačiau, – toliau kalba Marija, – kai tokiam vaikinui kaip Edisonas taip gerai sekasi... Na, turėtum juo didžiutis. Galiu tik viltis, kad maniškė Ela taip gerai mokysis.

Tokiam vaikinui kaip Edisonas. Žinau, ką ji turi galvoje, netgi jei neištarė. Gimnazijoje nedaug juodaodžių ir, kiek žinau, vienintelis Edisonas yra garbės sąrašė. Tokie komentarai trikdo, bet aš dirbu su Marija daugiau kaip dešimt metų ir tiesiog nekreipiu dėmesio į įžeidimą. Žinau, kad Marija nenorėjo pasakyti nieko blogo. Ji – mano draugė, pernai su visa šeima atėjo pas mus Velykų vakarienės, kai viešėjo dar kelios seselės. Mes einame išgerti kokteilų, į kiną, kartą praleidome merginų savaitgalį sveikatingumo centre. Ir vis dėlto Marija nežino, kaip dažnai man tenka giliai įkvėpti ir gyventi toliau. Baltaodžiai nekreipia dėmesio į pusę įžeidimų, išsprūdusių iš jų lūpų, todėl mėginu neužsiplieksti.

– Gal turėtum viltis, kad Ela išters dieną mokykloje, nepakliuvusi į seselės kabinetą, – raminu, o Marija nusijuokia.

– Tu teisi. Tai svarbiausia.

Į kambarį įsiveržia Korina.

– Atsiprašau, kad vėluoju, – sako ji. Mudvi su Marija susižvalgome. Korina penkiolika metų jaunesnė už mane. Ją nuolat ištinka įvairiausios bėdos: sugedo karbiuratorius, susipyko su vaikinui, N95 greitkelyje įvyko didelė avarija. Korina – viena iš tų asmenybių, gyvenančių tarp krizių.

Mergina nusivelka paltą ir įsigudrina nuversti prieš kelis mėnesius nudžiūvusio augalo vazoną, kurio niekas iki šiol neišnešė.

– Velnias, – murma ji, pakelia vazoną ir vėl sukrečia į jį žemes. Nusipurčiusi delnus atsisėda ir sukryžiuoja rankas.

– Marija, labai atsiprašau. Ta kvaila padanga, kurią pakeičiau praėjusią savaitę, leidžia orą. Turėjau visą kelią važiuoti trisdešimt mylių per valandą greičiu.

Marija išsitraukia iš kišenės dolerį ir pastumia per stalą man. Aš nusijuokiu.

– Gerai, – sako Marija, – pateikiu ataskaitą apie skyrių. Antroje palatoje dviese. Džesika Majers – pirmas nėštumas, pirmas gimdymas, pagimdė keturiasdešimties savaičių dviejų dienų per vaginą trečią valandą nakties. Gimdymas normalus, be vaistų nuo skausmo. Mergytė gerai žinda, šlapinasi, bet dar nesituštino.

– Aš ją imu, – choru pasakome abi su Korina. Visos nori jau gimdžiusios pacientės, su ja beveik nėra darbo.

– Aš buvau su ja per sąrėmius.

– Teisingai, – sako Marija. – Ruta, ji tavo. – Ji pastumia ant nosies skaitymo akinius. – Trečioje palatoje – Tija Makvon, pirmą kartą, dar nepagimdė. Keturiasdešimt viena savaitė ir trys dienos. Kaklelis atsidaręs keturis centimetrus, vandenys nenutekėjo. Vaisiaus širdies tonai ekrane geri, kūdikis aktyvus. Gimdyvė prašo epidurinės nejautos, jai lašinamas boliusas.

– Ar anestezija jau užsakyta? – klausia Korina.

– Taip.

– Tai aš ją imu.

Vienu metu galime prižiūrėti tik vieną gimdyvę, kuriai prasi-dėjo sąrėmiai, todėl trečioji, paskutinė ši rytą, bus paskirta man.

– Penktoje palatoje pacientė atsigaua po gimdymo. Britanė Bauer, pirmas nėštumas, pirmas gimdymas, vaginalinis su epidu-rine nejautra. Pagimdė pusę šešių ryto, berniuką. Tėvai nori, kad kūdikis būtų apipjaustytas. Motinai buvo nėščiųjų diabetas, kū-dikiui visą parą kas tris valandas turi būti tiriamas cukraus kiekis kraujyje. Motina nori žindyti. Kūdikis vis dar jos glėbyje.

Atsigavimas reikalauja daug darbo tarp pacientės ir seselės. Taip, pacientė pagimdė, bet reikia daug ką sutvarkyti, įvertinti kūdikio fizinius požymius, užpildyti dokumentus.

– Imu ją, – sakau ir pasitraukiu nuo stalo, kad susirasčiau Liu-silę, naktį budėjusią akušerę, kuri priėmė Britanės kūdikį.

Ji pirmoji susiranda mane, kai personalo tualete plaunuosi rankas.

– Pasižymėk, kad perimi pacientę, – sako ji perduodama Britanės Bauer kortelę. – Dvidešimt šešerių metų, pirmas nėštumas, pirmas gimdymas, pagimdė per makštį, pusę šešių ryto, tarpvietė neplyšo. Kraujo grupė nulinė, rezus teigiamas, skiepyta nuo raudonukės, hepatito B ir ŽIV nėra, GBS* neigiamas. Nėščiujų diabetas, laikosi dietos, kitų komplikacijų nėra. Lašelinė kairėje rankoje. Aš atjungiau epidurinę, bet ji dar nebuvo atsikėlusį iš lovos, todėl paklausk jos, ar nenori šlapintis. Gimda susitraukinėja, nekraujuoja.

Atskleidžiu kortelę, peržiūriu įrašus, įsimenu.

– Deivisas, – perskaitau. – Ar čia vaiko vardas?

– Taip. Gyvybiniai požymiai normalūs. Bet cukraus kiekis kraujyje praėjus valandai po gimimo buvo keturiasdešimt, todėl mėginome žindyti. Jis patraukė truputį iš abiejų krūtų, bet yra vangus ir mieguistas, todėl valgė mažai.

– Ar patikrinote akis ir klubus?

– Jis pasišlapino, bet nesituštino. Aš dar jo nemaudžiau ir neatlikau fizinio įvertinimo.

– Ne bėda, – sakau. – Ar viskas?

– Tėvo vardas Turkas, – sako Liusilė dvejodama. – Jis šiek tiek... keistas.

– Kaip Ištvirkęs tėtušis? – klausiu. – Praėjusiais metais turėjome tėtį, kuris žmonai gimdant flirtavo su sesele praktikanke toje pačioje palatoje. Kai žmonai darė cezario pjūvį, užuot stovėjęs už širmos prie žmonos galvos, jis perėjo operacinę ir pasakė praktikankei: „Čia labai karšta, ar šis karštis sklinda nuo jūsų?“

Visada maniau, kad jei nebūčiau akušerė, būčiau puiki ekstrasesė apsimetėlė. Mes išmokusios taip gerai perprasti pacientės, kad suvokiame, ko joms reikia, pirmiau už jas. Ir dar jaučiame keistus virpesius. Praėjusį mėnesį mano radaras įsijungė, kai sutrikusios psichikos pacientė atėjo su vyresne ukrainiete, su kuria susidraugavo gastronome, kur dirbo. Dinamika tarp jų atrodė keista. Pasiklivusi nuojauta aš iškviečiau policiją. Pasirodė, kad ukrainietė kalėjo Kentukyje už tai, kad pavogė kūdikį iš moters, turinčios Dauno sindromą.

* GBS – *Guillain-Barré* sindromas.

Taigi, pirmą kartą jėjusi į Britanės Bauer palatą aš nesijaudinu. Galvoju, kad susitvarkysiu.

Tyliai pasibeldusi, atidarau duris.

– Aš Ruta, – sakau. – Būsiu jūsų seselė šiandien. – Prieinu prie Britanės ir nusišypsau kūdikiui jos glėbyje. – Koks mielas! O kuo vardu? – klausiu, nors jau žinau. Tai tik priemonė pradėti pokalbį, užmegzti ryšį su paciente.

Britanė neatsako. Ji žiūri į vyrą, stambų vyruką, prisėdusį ant kėdės krašto. Jis apkirptas kareiviškai trumpai, stuksena į grindis bato kulnu tarsi nenustygdamas vietoje. Suprantu, ką Liusilė norėjo pasakyti. Turkas Baueris man primena elektros laidą, kuris nutrauktas per audrą guli ant kelio, laukdamas, kol kas jį palies ir jis apsipils žiežirbomis.

Kad ir kokia drovi ar kukli būtum, bet nė viena ką tik pagimdžiusi moteris negali ilgai ištvirti neprakalbėjusi. Motinos *nori* pasidalyti šia gyvenimą pakeitusia akimirka, vėl išgyventi gimdymą, pasikalbėti apie savo kūdikio grožį. Tačiau atrodo, kad Britanei reikia vyro leidimo kalbėti. *Smurtas namie?* – svarstau.

– Deivisas, – sukarkia ji. – Jo vardas Deivisas.

– Na, tai sveikas, Deivisai, – sumurmu ir prisiartinu prie lovos. – Ar neprieštarausite, jei išklausysiu jo širdelę ir plaučius, pamatuosiu temperatūrą?

Moteris dar tvirčiau apglėbia kūdikį ir prisitraukia arčiau.

– Aš galiu tai padaryti iš čia, – sakau. – Nebūtinai turiu jį paimti.

Reikia būti atlaidiems jauniems tėvams, ypač sužinojusiems, kad jų kūdikio cukraus kiekis kraujyje per žemas. Taigi įkišu termometrą į kūdikio pažastį. Temperatūra normali. Pažiūriu plaukų verpetą. Balta dėmė gali rodyti kurtumą, o besikeičiantis plaukų tipas – metabolizmo problemas. Pridedu stetoskopą prie kūdikio nugarytės, klausau plaučius, prakišu ranką tarp vaiko ir motinos, išklausau širdį.

Švokštimas.

Garsas toks silpnas, kad pamanau, jog tai klaida. Vėl klausausi, kad įsitikinčiau, jog tai nebuvo atsitiktinumas, bet šalia pulso tvinksnio girdisi silpnas virpesys.

Turkas atsistoja, užstodamas mane, sukryžiuoja ant krūtinės rankas.

Besinervinantys tėvai reaguoja skirtingai: kartais tampa karin-
gi, tarsi įstengtų nustumti blogus dalykus.

– Girdžiu nedidelį ūžesį, – atsargiai sakau. – Bet gal čia nieko
blogo. Dar labai sunku ką nors teigti, tam tikros širdies dalys tik vys-
tosi. Net jeigu tai ūžesys, jis gali išnykti per kelias dienas. Vis dėlto
parašysiu apie tai kortelėje ir pakviesiu pediatrą paklausti širdies.

Stengiuosi kalbėti ramiau ir paimu dar vieną cukraus kiekio
kraujyje mėginį. Tai *ACCU-CHEK* tyrimo juostelė, vadinasi, iš kar-
to sužinome rezultatus. Šį kartą cukraus kiekis penkiasdešimt du.

– O dabar gera žinia, – sakau Baueriams, kad jie turėtų už ko
įsikibti. – Cukrus daug geresnis.

Prieinu prie praustuvės, atsuku šiltą vandenį, prileidžiu plasti-
kinę vonelę ir padedu ją ant šildytuvo.

– Deivisas žvalėja ir tikriausiai greit pradės gerai valgyti. Aš
nuprausiu jį ir pamankštinsiu, o tada vėl pamėginsime žindyti.

Pasilenkiu ir paimu kūdikį, atgręžusi nugarą tėvams uždedu
Devisą ant šildyklės ir imu apžiūrinėti. Girdžiu, kaip Britanė ir
Turkas gyvai šnabždasi, apžiūriu momenėlį ant kūdikio viršugal-
vio, ieškodama jungimo linijų, kad įsitikinčiau, jog kaulai neuž-
eina vienas ant kito. Tėvai susirūpinę, ir tai normalu. Daugelis jų
nelinkę klausyti seselės nuomonės apie medicininius dalykus, jie
nori tai išgirsti iš gydytojo, nors akušerės dažnai pirmos pastebi
požymius. Bauerių pediatrė yra Atkinson. Baigusi apžiūrą nusių-
siu jai pranešimą ir paprašysiu, kad išklausytų kūdikio širdį.

Tačiau dabar aš sutelkusi dėmesį į Devisą. Žiūriu, ar veide
nėra mėlynių, kraujo išsiliejimo žymių, ar kaukolė normalios for-
mos, apžiūriu mažyčių delniukų raukšles, ausų padėtį palyginti
su akimis. Išmatuoju galvytės apimtį ir besirangančio kūnelio ilgį.
Patikrinu, ar nėra įtrūkimų ausytėse ir burnoje, apčiupinėju rak-
tikaulius, įdedu į burnytę mažąjį pirštuką tikrindama čiulpimo
refleksą, stebiu, kaip kilnojasi kūdikio krūtinėlė, tikrindama, ar
vaikutis kvėpuoja laisvai. Paspaudžiu pilvuką – ar jis minkštas,
apžiūriu rankų ir kojų pirštukus, ar nėra bėrimo, žaizdelių, gim-
dymo dėmių, pažiūriu, ar sėklidės nusileidusios, apžiūriu varputę,
ar nėra hipospadijos, ar šlaplė savo vietoje. Tada atsargiai apver-
čiu, apžiūriu stuburą, ar nėra duobučių, plaukų kuokštų ir kitų
požymių, rodančių kanalo pakenkimą.

Suvokiu, kad kuždesys už mano nugaros nutilo. Tačiau tylą ne raminanti, o grėsminga. *Kaip jiems atrodo, ką aš darau negerai?*

Kai vėl atverčiu Deivisą ant nugaros, jo akytės pradeda merkintis. Kūdikiai dažnai tampa mieguisti praėjus dviem valandoms po gimdymo, todėl reikia jį nuprausti, kad išsiblaškytų, ir vėl mėginti žindyti. Ant šildyklės guli krūvelė servetėlių. Panardinu vieną į šiltą vandenį, nušluostau kūdikį nuo galvutės iki kojų pirštų. Tada vėl suvystau, įsuku į antklodėlę kaip buritą, praplaunu plaukus virš praustuvės su „Johnson’s“ vaikišku šampūnu. Paskui užsegu tapatybės apyrančę – tokią pat, kaip turi tėvai, pritvirtinu mažutę elektroninę apsaugos apykoję ant čiurnos, kuri įjungs signalizaciją, jei kūdikis atsiders per arti ligoninės durų.

Jaučiu tėvų akis, deginančias mano nugarą. Atsigręžiu nutaisiusi šypseną.

– Štai, – sakau atiduodama kūdikį Britanei, – švarus kaip stiklas. O dabar pamėginkite žindyti.

Ištiesiu ranką, norėdama pridėti kūdikį prie krūties, bet Britanė krūpteli.

– Traukitės nuo jos, – įsako Turkas Baueris. – Noriu pasikalbėti su jūsų viršininke.

Tai pirmi vyriškio žodžiai per dvidešimt minučių, kurias praleidau palatoje su juo ir jo šeima, ir tie žodžiai pulsuoja neslepiamu nepasitenkinimu. Esu įsitikinusi, kad jis neketina pranešti Marijai, kokį puikų darbą padariau. Tačiau įsitempusi linkteliu ir išeinu iš palatos, stengdamasi prisiminti kiekvieną savo žodį ir judesį po to, kai prisistačiau Britanei Bauer. Priėjusi prie seselių posto randu Mariją, pildančią kortelę.

– Turim rūpestį penktoje palatoje, – sakau stengdamasi kalbėti ramiai. – Tėvas nori pasikalbėti su tavimi.

– Kas atsitiko? – klausia Marija.

– Visiškai nieko, – sakau žinodama, kad tai tiesa. Aš esu gera seselė, kartais netgi puiki. Rūpinausi kūdikiu taip, kaip kiekvienu skyriaus naujagimiu. – Pasakiau jiems, kad išgirdau užesį širdyje, pažadėjau pakviesti pediatrę, paskui nuprausiau kūdikį ir apžiūrėjau.

Tikriausiai man sunku slėpti jausmus, nes Marija žvelgia užjausdama.

– Gal jie susirūpinę dėl vaikučio širdies, – sako ji.

Kai mudvi įeiname į palatą, aš atsilieku per žingsnį ir aiškiai matau palengvėjimą tėvų veiduose, jiems pamačius Mariją.

– Suprantu, kad norite pasikalbėti su manimi, pone Baueri, – sako Marija.

– Ta seselė, – kerta Turkas. – Nenoriu, kad ji liestų mano sūnų.

Karštis nuteka nuo mano chalato apykaklės į pakaušį. Niekam nepatinka, kai tavęs atsisako priešais viršininką.

Marija išsitiesia, nugara sustingsta.

– Užtikrinu jus, kad Ruta – viena geriausių mūsų seselių, pone Baueri. Jei turite skundų...

– Aš nenoriu, kad žmogus, atrodantis kaip ji, liestų mano sūnų, – pertraukia ją tėvas ir sukryžiuoja rankas ant krūtinės. Kol buvau išėjusi, jis užsiraitojo rankoves. Nuo vienos rankos riešo iki alkūnės išstatuota Konfederacijos vėliava.

Marija nutyla.

Akimirką nuoširdžiai nieko nesuprantu. Ir tada gaunu smūgį: jiems netinka ne tai, ką aš padariau.

Tik tai, kas aš esu.